

3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημοτικών Βιβλιοθηκών

2-3 Δεκεμβρίου 2011

**Θέμα: Συνεργασία δημοτικής βιβλιοθήκης με ιδιωτικούς φορείς που έχουν σχέση με το βιβλίο:
το παράδειγμα της Βιβλιοθήκης Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου
Δήμου Χαλανδρίου**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε μια τόσο απαιτητική εποχή που όλοι ζητούν πολλά προγράμματα και εκδηλώσεις με όσο το δυνατόν λιγότερο κόστος, καλούνται οι δημοτικές βιβλιοθήκες να καταφέρουν να ξεπεράσουν τα εμπόδια, ώστε να μπορέσουν να ικανοποιήσουν τις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, που διαμορφώνονται μέσα από τα νέα δεδομένα, ιδιαίτερα στην Ελλάδα, καθώς και το απαιτητικό κοινό τους.

Δεν είναι εύκολο, αλλά δεν είναι και ακατόρθωτο.

Αν οι βιβλιοθήκες θέλουν να επιβιώσουν και να αποδείξουν την αξία τους στη σημερινή κοινωνία, θα πρέπει να βρουν τρόπους συνεργασίας με οργανισμούς και φορείς που έχουν σχέση με το βιβλίο και την ανάγνωση. Δηλαδή σχολικές ή άλλες δημοτικές βιβλιοθήκες, εκδότες, βιβλιοπωλεία, εκπαιδευτικούς, συγγραφείς και αυτά με στόχο την ανάπτυξη και διάδοση της αναγνωσιμότητας. Έτσι, μέσω της ίδιας δράσης, ικανοποιούνται αρμονικά και χωρίς απώλειες στην ποιότητα του παρεχόμενου από τη δημοτική βιβλιοθήκη έργου, οι στόχοι πολλών φορέων διαφορετικού χαρακτήρα: οι δημοτικές βιβλιοθήκες υπηρετούν το δημόσιο χαρακτήρα τους, οι βιβλιοπώλες και οι συγγραφείς προβάλλονται κ.λπ. Έτσι είναι όλοι «ευχαριστημένοι» και συμμετέχουν στη δράση ενεργά.

Οι βιβλιοθήκες, οι βιβλιοπώλες και οι εκδότες έχουν ένα κοινό στόχο: τον αναγνώστη

Η συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον των υπηρεσιών που προσφέρουν οι βιβλιοθήκες, αφού φέρνει νέους αναγνώστες, νέους υποστηρικτές και νέες τεχνικές προώθησης του υλικού και των λειτουργιών

της βιβλιοθήκης. Οι δημοτικές βιβλιοθήκες έχουν όφελος από τις συνεργασίες: μοιράζονται τους διαθέσιμους πόρους, τα έξοδα, τη γνώση και την εμπειρία.

Συχνά θεωρείται ότι η σχέση αυτών των φορέων είναι ανταγωνιστική, - **ο ένας φορέας παίρνει το κοινό του άλλου**. Άρα άτομα που χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη δεν θα χρησιμοποιήσουν τα βιβλιοπωλεία και οι πελάτες των βιβλιοπωλείων δεν πρόκειται να γίνουν χρήστες της βιβλιοθήκης. Όμως οι βιβλιοθήκες μπορούν να ενθαρρύνουν τον κόσμο να αγοράσει βιβλία όταν αντιληφθούν **π.χ.** ότι θα ήθελαν ή να αγοράσουν ένα αντίτυπο από το ίδιο βιβλίο ή να αγοράσουν ένα άλλο βιβλίο του ίδιου συγγραφέα που διάβασαν στη βιβλιοθήκη. Άρα η δημοτική βιβλιοθήκη θα μπορούσε να θεωρηθεί ως βιτρίνα για το βιβλιοπωλείο.

Από την άλλη μεριά και τα βιβλιοπωλεία θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τους αναγνώστες να επισκεφθούν τη βιβλιοθήκη, για να βρουν π.χ. παλαιότερα βιβλία που δεν κυκλοφορούν πια- γιατί άνθρωποι που αγαπούν το διάβασμα επισκέπτονται σε καθημερινή βάση τα βιβλιοπωλεία. Άρα μέσα από κοινά προγράμματα που οργανώνει η βιβλιοθήκη με τα βιβλιοπωλεία αυξάνονται και οι πιθανότητες να χρησιμοποιήσουν τη βιβλιοθήκη άτομα που είναι διστακτικά ή που δεν γνωρίζουν την ύπαρξη της. Μέσα από αυτή τη συνεργασία η βιβλιοθήκη, αλλά και ο βιβλιοπώλης βελτιώνουν την εικόνα και το προφίλ που έχουν στην τοπική κοινωνία.

Οι εκδότες και τα βιβλιοπωλεία χρησιμοποιούν **ποικίλα δημιουργικά μέσα για την προώθηση των προϊόντων τους**. Οι τεχνικές μάρκετινγκ ήταν μέχρι τώρα σχετικά άγνωστος χώρος για την δημοτική βιβλιοθήκη, **ενώ είναι χρήσιμες**, καθώς οι ίδιες τεχνικές μπορούν να αξιοποιηθούν στην προσπάθεια διάδοσης ενός παρεχόμενου έργου. Ειδικά όταν πρόκειται για «πολιτιστικό προϊόν», οι τεχνικές είναι σχεδόν όμοιες

Οι βιβλιοθήκες μπορούν να μάθουν από αυτούς τους τρόπους και να υιοθετήσουν πολλές από αυτές τις τεχνικές για να προωθήσουν τις υπηρεσίες τους και το υλικό τους. Βέβαια δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να ανταγωνιστούν τα βιβλιοπωλεία όσο αφορά στον αριθμό των αντιτύπων και στο πόσο ενημερωμένη είναι η συλλογή τους, όμως οι αναγνώστες στη βιβλιοθήκη μπορούν να κάνουν πιο τολμηρές επιλογές βιβλίων. Ο δανεισμός

βιβλίων είναι δωρεάν και αν δεν τους αρέσει το βιβλίο που διαβάζουν απλά το επιστρέφουν πίσω χωρίς κανένα κόστος.

Ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικά, συμπληρώνοντας ο ένας τη δουλειά του άλλου. **Η ικανοποίηση του αναγνώστη** είναι ο κοινός στόχος που θέλουν να επιτύχουν και τα δύο μέρη.

Ας δούμε σε σχέση με τα παραπάνω το παράδειγμα της πολιτικής της βιβλιοθήκης του Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου Δήμου

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΤΟΠΟΥΛΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Η βιβλιοθήκη του Αετοπούλειου ιδρύθηκε το 1985, και είναι δανειστική. Εξυπηρετεί τους κατοίκους του Χαλανδρίου και των γύρω περιοχών. Από την αρχή στελεχώθηκε με εξειδικευμένο προσωπικό. Σήμερα στην βιβλιοθήκη μας εργάζονται πέντε βιβλιοθηκονόμοι. Η συλλογή της ανέρχεται σε 30,000 τίτλους βιβλίων, περιοδικά, DVD και μουσικά CD. Ο πρωταρχικός στόχος της βιβλιοθήκης είναι η ανάπτυξη και η προώθηση της ανάγνωσης στο δήμο Χαλανδρίου. Από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της προσπαθεί, πρωτοποριακά πιστεύουμε, να ανακαλύψει και να εφαρμόσει τρόπους και τεχνικές προσέλευσης του κοινού.

Σήμερα η βιβλιοθήκη διαθέτει:

- Αξιόλογη συλλογή (περίπου 30.000 τίτλοι βιβλίων)
- Επαρκές προσωπικό (5 βιβλιοθηκονόμοι)
- Τεχνογνωσία (από εμπειρία σε εκπαιδευτικά προγράμματα και από σπουδές)

Η βιβλιοθήκη του Αετοπούλειου είναι όμως κτιριακά μια μικρή βιβλιοθήκη. Συστημάζεται με το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Χαλανδρίου και αυτό σημαίνει πολλές δυσκολίες, τόσο για το προσωπικό όσο και για τους αναγνώστες, γιατί:

1. Δεν έχει αυτονομία στις εγκαταστάσεις της. Βρίσκεται στον πρώτο όροφο μαζί με κάποια από τα γραφεία του πολιτιστικού κέντρου.
2. Το κτίριο είναι κληροδότημα στο δήμο Χαλανδρίου και δεν πληροί τις κτιριακές προδιαγραφές που πρέπει να έχει μια δημοτική βιβλιοθήκη.
3. Ο προϋπολογισμός της εξαρτάται από το γενικό προϋπολογισμό του πολιτιστικού κέντρου.

4. Βρίσκεται σε απομακρυσμένη περιοχή εκτός κέντρου Χαλανδρίου και έτσι η πρόσβαση είναι δύσκολη.

Τα παραπάνω προβλήματα ήταν αυτά που μας δραστηριοποίησαν και μας έδωσαν το έναυσμα να σκεφτούμε πως θα τα ξεπεράσουμε και πώς θα προχωρήσουμε αξιοποιώντας αυτά που ήδη έχουμε, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια που άρχισαν τα πράγματα να στενεύουν και ο προϋπολογισμός κάθε χρόνο όλο και να περιορίζεται.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΙΜΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» άνοιξε στις **2 Απριλίου 2005** και είναι παράρτημα της Βιβλιοθήκης του Αετοπούλειου και αποτέλεσμα της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού φορέα. Η εσωτερική διαμόρφωση του κτιρίου είναι δωρεά των βιβλιοπωλείων Ευριπίδης και έχει γίνει σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές για παιδικές βιβλιοθήκες. Στεγάζεται στον παλιό σταθμό του τρένου που ανήκε στο δήμο, σε δικό της δηλαδή χώρο, και είναι μια από τις λίγες **κτιριακά αυτόνομες** παιδικές βιβλιοθήκες που λειτουργούν στην Αθήνα. Διαθέτει 16.000 τίτλους βιβλίων και οπτικοακουστικό υλικό.

Η οικογένεια Βασιλόπουλου, που έχει τα δύο ενημερωμένα και σύγχρονα βιβλιοπωλεία «Ευριπίδης» στο Χαλάνδρι, έχει συμβάλλει σημαντικά στον εμπλουτισμό και στην ανάπτυξη της συλλογής της. Είναι αφιερωμένη στη μνήμη του πρόωρα χαμένου Μίμη Βασιλόπουλου, αδελφού των σημερινών ιδιοκτητών και γιου του ιδρυτή του βιβλιοπωλείου, οποίος μέχρι το θάνατό του είχε αφιερωθεί στο βιβλίο.

Υπήρξαν καλές συγκυρίες που οδήγησαν στη κατεύθυνση της συνεργασίας που χρησιμοποίησε προς όφελος της η βιβλιοθήκη...

Π.χ.

- 1) ο δήμος είχε μόλις ανακαινίσει το κτίριο του παλιού σταθμού τρένου και σκεφτόταν να στεγάσει εκεί κάποια υπηρεσία του.
- 2) η βιβλιοθήκη του Αετοπούλειου είχε μεγάλο πρόβλημα χώρου καθώς στέγαζε σε μια αίθουσα της και το παιδικό της τμήμα και αναζητούσε ένα νέο χώρο.

3) και το βιβλιοπωλείο Ευριπίδης ήθελε να κάνει μία δωρεά στο δήμο στη μνήμη του Μίμη Βασιλόπουλου.

...και έτσι δημιουργήθηκε αυτός ο νέος σύγχρονος χώρος.

Η έναρξη της λειτουργίας της έδωσε το έναυσμα για την εκπόνηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που είχαν στόχο να γνωρίσουν τα παιδιά τη δική τους βιβλιοθήκη.

Οι βιβλιοθηκονόμοι μαζί με τον υπεύθυνο του βιβλιοπωλείου κατέθεσαν μια πρόταση συνεργασίας που θα προσφερόταν από το δήμο στα δημοτικά σχολεία. Οι βιβλιοθηκονόμοι στη συνέχεια επεξεργάστηκαν και εμπλούτισαν την πρόταση και δημιούργησαν το εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό πρόγραμμα του **Μαραθώνιου Παιδικής Ανάγνωσης** όπως και άλλα προγράμματα.

Για όλες τις εκπαιδευτικές της δράσεις που έχουν στόχο την ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας, η παιδική βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» έχει την τιμή να είναι υποψήφια για το διεθνές βραβείο “Astrid Lindgren” για το 2012, το πιο σημαντικό βραβείο για την προώθηση της παιδικής και της εφηβικής λογοτεχνίας.

Αυτή τη στιγμή τρέχουν διάφορα προγράμματα στη Βιβλιοθήκη του Αετοπούλειου και στη Παιδική Βιβλιοθήκη και πολλά από αυτά γίνονται με εθελοντές.

Προγράμματα

- Το Καλάθι με τα παραμύθια (από 0-4 ετών)
 - Το παραμύθι της Πέμπτης (4-9 ετών)
 - Σάββατο στη Παιδική Βιβλιοθήκη με παρουσιάσεις παιδικών βιβλίων
 - Μαραθώνιος Παιδικής Ανάγνωσης (6-13 ετών)**
 - Ταξίδι μ' ένα λογοτεχνικό κείμενο (13-16 ετών)
 - Σαν ανάμνηση κρυμμένη παιδική (για γονείς)
-
- ΛΑΒΑ (Λέσχη Ανάγνωσης Βιβλιοθήκης Αετοπούλειου)**
 - Λέσχη Ανάγνωσης Χαλανδραίων Συγγραφέων
 - Συνταγογραφώντας την Ανάγνωση

Από τα παραπάνω, θα αναπτύξουμε την εμπειρία μας από τα προγράμματα «**Μαραθώνιος Παιδικής Ανάγνωσης**» και «**Λέσχη Ανάγνωσης Βιβλιοθήκης Αετοπούλειου**»

ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Διοργανώνεται με μεγάλη επιτυχία κάθε χρόνο ,από το 2005 μέχρι σήμερα από τη βιβλιοθήκη του Αετοπούλειου και την παιδική βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» σε συνεργασία με τα βιβλιοπωλεία «Ευριπίδης». Είναι ένα εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό πρόγραμμα για το δημοτικό, σε μορφή βιβλιοδιαγωνισμού.

Συμμετέχουν **14** δημοτικά σχολεία του Χαλανδρίου αλλά και άλλων δήμων που δηλώνουν ενδιαφέρον. Στον προηγούμενο Μαραθώνιο πήραν μέρος **20** σχολεία και **1006** μαθητές.

Ο **7^{ος} Μαραθώνιος** ξεκίνησε τον Νοέμβριο 2011 και θα «τρέχει» σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους 2011-2012, με τη συνεργασία των διευθυντών των δημοτικών σχολείων του Χαλανδρίου καθώς και των γύρω δήμων.

Στο πρόγραμμα αυτό οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να διαβάσουν **από 10 έως 20 επιλεγμένα λογοτεχνικά βιβλία ανά τάξη** και να συμμετέχουν σε **δημιουργικές δραστηριότητες** στην παιδική βιβλιοθήκη και στο σχολείο τους όπως: επισκέψεις συγγραφέων και εικονογράφων, καλλιτεχνικά δρώμενα, εποχιακές δραστηριότητες κλπ.

Τα προτεινόμενα βιβλία για διάβασμα βρίσκονται στην παιδική βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος», απ' όπου μπορούν τα παιδιά να τα δανειστούν. Βρίσκονται όμως και στα βιβλιοπωλεία του Χαλανδρίου, τα οποία έχουν ενημερωθεί από τη βιβλιοθήκη, απ' όπου μπορούν να τα αγοράσουν.

Το Μάιο τελειώνει ο βιβλιοδιαγωνισμός, βγαίνουν οι νικητές και βραβεύονται όλοι όσοι συμμετείχαν σε μια γιορτή βιβλίου που γίνεται στην παιδική βιβλιοθήκη.

Στόχος του προγράμματος του Μαραθώνιου Παιδικής Ανάγνωσης είναι η καλλιέργεια της σχέσης των παιδιών με την ανάγνωση και η δημιουργία όσο το δυνατόν περισσότερων αναγνωστών.

Ο Μαραθώνιος είναι κατά τη γνώμη μας ένα άριστο παράδειγμα συνεργασίας της βιβλιοθήκης, του βιβλιοπωλείου και των δημοτικών σχολείων, και από αυτή τη θέση θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τους δασκάλους που συμμετέχουν κάθε χρόνο στο πρόγραμμα.

Πώς γίνεται η επιλογή των βιβλίων

Η επιλογή των βιβλίων γίνεται από τους βιβλιοθηκονόμους μετά από έρευνα. Λαμβάνουν υπόψη τους προτάσεις εκπαιδευτικών, γονιών και εκδοτών.

Βασική φιλοσοφία επιλογής των βιβλίων είναι:

- Να καλύπτουν ποικιλία θεμάτων
- Να καλύπτουν την τρέχουσα εκδοτική παραγωγή
- με όσο δυνατόν περισσότερο αντιπροσωπευτικό δείγμα εκδοτικών οίκων, κρατώντας τις ανάλογες ισορροπίες
- Να αναδεικνύουν νέους αξιόλογους συγγραφείς και εικονογράφους αλλά παράλληλα
- Να φέρνουν και τα παιδιά κοντά σε κλασσικούς Έλληνες και ξένους λογοτέχνες

Επισκέψεις στα σχολεία

Ένα σημαντικό και πολύ ενδιαφέρον κομμάτι του προγράμματος είναι οι επισκέψεις των συγγραφέων, εικονογράφων, μεταφραστών κλπ. στα δημοτικά σχολεία και στην παιδική βιβλιοθήκη. Στον 6^ο Μαραθώνιο οργανώθηκαν από τη βιβλιοθήκη και πραγματοποιήθηκαν **42** επισκέψεις συγγραφέων και εικονογράφων. Τα παιδιά αναφέρουν σε όλους τους Μαραθώνιους ότι αυτό είναι **το αγαπημένο τους κομμάτι του προγράμματος.**

Τι προσφέρει η Βιβλιοθήκη:

- Συνιστά τα βιβλία που θα διαβάσουν τα παιδιά μετά από έρευνα.
- Συνεργάζεται με τους διευθυντές των σχολείων και τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς και
- προωθεί το πρόγραμμα στα σχολεία
- Ενημερώνει τα βιβλιοπωλεία του Χαλανδρίου για τα προτεινόμενα βιβλία, ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν τα παιδιά

- Είναι σε διαρκή επαφή με τους εκδότες και τους ενημερώνει για τις προτάσεις της.
- Συντονίζει τις επισκέψεις των συγγραφέων, εικονογράφων και εμπυχωτών που παίρνουν μέρος στο πρόγραμμα στα σχολεία και στη παιδική βιβλιοθήκη.
- Οργανώνει όλες τις εκδηλώσεις
- Αξιολογεί το πρόγραμμα κάθε χρόνο και κρατάει στατιστικά στοιχεία.
- Προσφέρει βιβλία από τη συλλογή της, σε όλα τα δημοτικά σχολεία που συμμετείχαν στο Μαραθώνιο, για εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών τους.

Τι προσφέρει το βιβλιοπωλείο *Ευριπίδης*:

- Αποτελεί τη γέφυρα μεταξύ της βιβλιοθήκης και των εκδοτών αφού
- κάνει τις συνεννοήσεις με τις δημόσιες σχέσεις των εκδοτών και βρίσκει αυτούς που θα είναι χορηγοί
- Χρησιμοποιεί το δημιουργικό του τμήμα για το καλλιτεχνικό «στήσιμο» και την αισθητικά άρτια παρουσίαση των εντύπων και του προωθητικού υλικού του προγράμματος
- Προσφέρει την εμπειρία του και τις γνώσεις του στους τρόπους και στις τεχνικές προσέγγισης του ιδιωτικού τομέα

Τι προσφέρουν οι εκδότες:

- Αντίτυπα των βιβλίων που είναι στο πρόγραμμα.
- Είναι χορηγοί των φυλλαδίων προώθησης του προγράμματος
- Προσφέρουν τους συγγραφείς και εικονογράφους τους για δωρεάν παρουσιάσεις στα σχολεία και στην παιδική βιβλιοθήκη
- Είναι χορηγοί των δώρων των νικητών στη γιορτή λήξης
- Στέλνουν δωρεά πολλούς νέους τίτλους στη βιβλιοθήκη, μόλις κυκλοφορούν στο εμπόριο

Προβλήματα

Η υλοποίηση του προγράμματος δεν ήταν εύκολη δουλειά. Ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια τα σχολεία ήταν πολύ επιφυλακτικά στο να πάρουν μέρος. Αρχικά οι

βιβλιοθηκονόμοι έπρεπε να αντιμετωπίσουν την καχυποψία των διευθυντών, των δασκάλων και των γονιών των μαθητών όσο αφορά στη συνεργασία της βιβλιοθήκης με το βιβλιοπωλείο. Θεωρούσαν ότι η βιβλιοθήκη εργαζόταν μόνο προς όφελος του βιβλιοπωλείου. Για αυτό πολλές φορές π.χ. οι συγγραφείς κατά την επίσκεψη τους στα σχολεία αντιμετωπίζονταν με απαξίωση και με απάθεια. Έπρεπε να ενθαρρύνουν τους δασκάλους να υποστηρίξουν το πρόγραμμα και να τους πείσουν ότι δεν θα επιβάρυνε την καθημερινή τους δραστηριότητα στο σχολείο. Στη συνέχεια έπρεπε να πείσουν και τους μαθητές για το ψυχαγωγικό χαρακτήρα του προγράμματος και ότι δεν θα τους φόρτωνε με επιπλέον εργασίες και ευθύνες.

Από την άλλη έπρεπε κερδίσουν την εμπιστοσύνη του βιβλιοπωλείου, των εκδοτών και των συγγραφέων για το όλο εγχείρημα γιατί υπάρχει αυτή η γνωστή προκατάληψη για το δημόσιο τομέα: ό,τι γίνεται, γίνεται χωρίς προγραμματισμό, χωρίς στόχους και χωρίς συνέχεια.

Και όλη αυτή η προσπάθεια έπρεπε να γίνει με ελάχιστο προϋπολογισμό από τη πλευρά της βιβλιοθήκης.

Η επιφυλακτικότητα από τα διαφορετικά μέρη δημιούργησε ένα κλίμα αμηχανίας το οποίο όμως γεφυρώθηκε με τη θετική συμπεριφορά, τη σκληρή δουλειά, τη συνέπεια και την εμπιστοσύνη που κτίστηκε με την πάροδο του χρόνου από τη πλευρά της βιβλιοθήκης. Πιστεύουμε ότι η σταθερότητα και η συνέχεια, **δηλαδή** το ότι το πρόγραμμα «τρέχει» σε ετήσια βάση και με την ίδια δυναμική επί σειρά ετών, παίζει σημαντικό ρόλο και έχει δημιουργήσει ένα «θεσμό».

ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΕΤΟΠΟΥΛΕΙΟΥ

Δημιουργήθηκε το 2007. Υπήρχε σταθερό κοινό στη βιβλιοθήκη που δανειζόταν βιβλία και είχε διάθεση για συζήτηση και για προβληματισμό. Πιστεύουμε στη δύναμη της λογοτεχνίας και στην ανάγκη των ανθρώπων να έρθουν κοντά μέσα από ένα καλό λογοτεχνικό βιβλίο. Αφού είχαμε ήδη την εμπειρία του Μαραθώνιου (2 χρόνια) με το κοινό του που ήταν τα παιδιά, σκεφτήκαμε μήπως να οργανώσουμε μια ομάδα ανάγνωσης για τους ενήλικες; Θεωρήσαμε όμως καλό να μην ξεκινήσουμε κάτι **χωρίς υποστήριξη**, γιατί πιθανά να μην μας ωφελούσε και να δοκιμαζόταν όσο πέραγε ο καιρός. Το βιβλιοπωλείο «Κοραής», το άλλο μεγάλο και σύγχρονο

βιβλιοπωλείο στο Χαλάνδρι είχε μόλις ανοίξει ένα καινούργιο χώρο το «Μικρό Κοραή» και οι ιδιοκτήτες ήταν πολύ δεκτικοί σε νέα ανοίγματα και σε συνεργασίες που είχαν σχέση με το βιβλίο. Η πρόταση για τη συνεργασία έφερε καρπούς και οδήγησε στη δημιουργία της Λέσχης Ανάγνωσης. Η βασική ομάδα ξεκίνησε από τα μέλη της βιβλιοθήκης.

Οι συναντήσεις γίνονται μια Τετάρτη το μήνα στο βιβλιοπωλείο ή στο Αετοπούλειο και οργανώνονται από τη βιβλιοθήκη, η οποία ειδοποιεί τα μέλη της ομάδας για την ημέρα, την ώρα, το βιβλίο, τον συγγραφέα που θα παρευρεθεί και ενημερώνει την ιστοσελίδα του δήμου και το blog της λέσχης.

Επίσης καταθέτει τις προτάσεις στα μέλη για τα βιβλία που θα συζητηθούν, αλλά λαμβάνει υπόψη της και τις προτάσεις των μελών. Σε γενικές γραμμές υπάρχει από τον Σεπτέμβριο κάθε χρονιάς ένα πλάνο για τα βιβλία που θα διαβάσει η ομάδα μέσα στη χρονιά και αυτό βοηθάει στον προγραμματισμό και από τη μεριά του βιβλιοπωλείου αλλά και από τη μεριά των μελών, που προετοιμάζουν καλύτερα το διάβασμά τους.

Η Λέσχη είναι ανοιχτή για το κοινό και **πάντα** είναι προσκαλεσμένος ο συγγραφέας, ο μεταφραστής ή κάποιος ειδικός, ο οποίος έχει και το ρόλο του συντονιστή της ομάδας.

Τα μέλη της Λέσχης είναι ενθουσιασμένα γιατί γνωρίζουν σημαντικούς Έλληνες λογοτέχνες, οι οποίοι είναι πρόθυμοι να έρθουν να συζητήσουν για το βιβλίο τους και να ακούσουν τα σχόλια των αναγνωστών.

Όσον αφορά στην επιλογή των βιβλίων, αυτά προτείνονται από τη βιβλιοθήκη και τα μέλη και είναι λογοτεχνικά βιβλία, κλασικά ή σύγχρονα μυθιστορήματα. Δεν είναι κριτήριο η λίστα των ευπώλητων, ούτε απαραίτητα οι νέες κυκλοφορίες.

Τι προσφέρει η βιβλιοθήκη:

- Συμμετοχή των μελών της
- Βιβλιογραφική έρευνα
- Οργάνωση των συναντήσεων και ενημέρωση των μελών (sms, e-mail)
- Συνεννόηση με τον εκδότη, τον συγγραφέα και το βιβλιοπωλείο.

- Προτείνει αξιόλογα βιβλία Ελλήνων και ξένων συγγραφέων

Τι προσφέρει το βιβλιοπωλείο *Μικρός Κοραής*:

- Προσφέρει 2 αντίτυπα του επιλεγμένου βιβλίου
- Φιλοξενεί την ομάδα ανάγνωσης
- Δίνει εκπαιδευτικά κουπόνια για αγορές στα μέλη
- Αποτελεί τη γέφυρα με τους εκδότες
- Χρησιμοποιεί τις δημόσιες σχέσεις του
- Προσφέρει το δημιουργικό του τμήμα (γραφίστες) για τα φυλλάδια, αφίσες, πανό κλπ.
- Παρέχει την εμπειρία και τις γνώσεις στους τρόπους προσέγγισης του ιδιωτικού τομέα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από αυτές τις δύο εμπειρίες που είχαμε βλέπουμε πόσο σημαντικές στάθηκαν οι συνεργασίες για τις βιβλιοθήκες. Πόσα κέρδη προσκόμισαν και τα δύο μέρη, και ιδιαίτερα πόσο ωφελήθηκαν οι βιβλιοθήκες και καταξιώθηκαν στο κοινό τους.

Αναφέραμε την προσφορά του κάθε μέρους- της βιβλιοθήκης –του βιβλιοπωλείου- και διαπιστώνουμε ότι στην πορεία αυτών των χρόνων, με την εμπειρία που έχουμε αποκτήσει από τα προγράμματα βλέπουμε ότι:

Οι δύο βιβλιοθήκες έχουν γίνει ευρύτερα γνωστές στο χώρο του βιβλίου και έχουν αποκτήσει κύρος για την κοινωνική προσφορά τους. Κέρδισαν την εμπιστοσύνη του ιδιωτικού φορέα, αλλά και την εμπιστοσύνη του αναγνωστικού κοινού.

Οι νέες τεχνικές προσέγγισης ζωντάνεψαν τη βιβλιοθήκη και έφεραν νέο κοινό. Επίσης πολλοί εθελοντές μας πλησίασαν για να προσφέρουν τη βοήθεια τους στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση νέων προγραμμάτων τόσο για τα παιδιά, όσο και για τους ενήλικες.

Τα οφέλη του κερδοσκοπικού οργανισμού, στην προκειμένη τα δύο βιβλιοπωλεία, είναι μεγάλα:

1. Παρέχουν κοινωνικό έργο. Οι δράσεις τους εμπλέκονται με τις ενέργειες του δήμου και έρχονται σε επαφή με τους δημότες- αναγνώστες, όχι σαν πελάτες.

2. Ανακυκλώνεται το ίδιο κοινό :Οι πελάτες γίνονται αναγνώστες και οι αναγνώστες- πελάτες.

Όσον αφορά στη **Λέσχη Ανάγνωσης** η φιλοξενία της στο χώρο του βιβλιοπωλείου είναι πολύτιμη για την ενίσχυση του προφίλ του. Εξασφαλίζει την παρουσία συγγραφέων οι οποίοι απολαμβάνουν τη συζήτηση, τα σχόλια, τις ερωτήσεις, ενός «λογοτεχνικά ανήσυχου» και «διαβασμένου» κοινού, όπως είναι αυτό της ομάδας ανάγνωσης.

Από τη πλευρά του **Μαραθώνιου π.χ.** τα παιδιά που πηγαίνουν στο βιβλιοπωλείο ξέρουν τι θα διαβάσουν, ζητούν τα συγκεκριμένα βιβλία που προτείνονται στον κατάλογο.

3. Το βιβλιοπωλείο πια πλησιάζει το κοινό του με άλλη ιδιότητα.

Με μια λέξη το κέρδος για τα βιβλιοπωλεία είναι η **εξοικείωση** του κοινού μ' αυτά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το μέλλον και η βιωσιμότητα των βιβλιοθηκών έρχεται σίγουρα μέσα από συνεργασίες, είτε με κερδοσκοπικούς φορείς,-τα βιβλιοπωλεία, τους εκδότες, τα ιδρύματα (ΝΠΙΔ) κλπ. -είτε μεταξύ τους. Το πρώτο βήμα είναι να βρούμε **«έξω από το κουτί»**, όπως είναι και σήμερα η φιλοσοφία του συνεδρίου, να κινούμαστε με ευελιξία και να χρησιμοποιήσουμε την τεχνογνωσία μας και αυτά που έχουμε, για να προσφέρουμε ποιοτικές και σύγχρονες υπηρεσίες στην κοινότητά μας.

Αυτές είναι οι πρακτικές και η πολιτική που χρησιμοποίησε η Βιβλιοθήκη του Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου Δήμου Χαλανδρίου.

Η κοινότητα στην οποία όμως απευθύνεται η κάθε βιβλιοθήκη έχει τις δικές της ιδιαιτερότητές και πρέπει να προσπαθούμε να βρούμε ανάλογους τρόπους να την προσεγγίσουμε και ανάλογες πολιτικές συνεργασίας. Να χρησιμοποιήσουμε τα χαρακτηριστικά της και τη δυναμική της.

Μην παραλείψουμε ένα σημαντικό κομμάτι που είναι οι εθελοντές, οι οποίοι συνήθως προέρχονται από την ίδια την κοινότητα.

Οι συνεργασίες μας ενθαρρύνουν στο να πετύχουμε τους στόχους μας προς όλες τις κατευθύνσεις και αφού βρούμε τους κοινούς μας στόχους να τους κατακτήσουμε.

Αγγελική Αθανασοπούλου

Βιβλιοθηκονόμος- Προϊσταμένη Βιβλιοθήκης Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου Δήμου Χαλανδρίου

autolib@otenet.gr